

A thick yellow diagonal line runs from the bottom left towards the top right of the page.

LLUJA 88

PREGÓ

Three horizontal white wavy lines are located at the bottom of the page, resembling stylized waves or a decorative border.

Manresa, 19 de febrer de 1988

JUNTA DE LA SÈQUIA
DE MANRESA

empresa
municipal
privada

AIGÜES DE
MANRESA
S. a.

PREGÓ DE LA LLUM 1988

pronunciat al Saló de Sessions de la Casa de la Ciutat,
de Manresa, el dia 19 de febrer de 1988, per

RAMON ROQUETA i ROQUETA

Ex-Alcalde President de la Molt
Il.lustre Junta de la Sèquia

Salutació

MANRESA. Vull que sigui el teu nom el que ompli el ressò d'aquesta nit i, a través d'ell, les teves immenses virtuts s'escampin pel cel i per la terra unint en una forta i estreta abraçada d'amor i amistat al Bages, a Catalunya i arreu del món.

Il.lustríssim Senyor Alcalde, Excel.lentíssima Corporació Municipal, Digníssimes Autoritats, Senyors de les Juntes de la Sèquia i Aigües de Manresa, Components de la Reial Confraria de la Santíssima Trinitat, Senyores i Senyors.

No estic convençut de ser la persona més indicada per ocupar, avui, aquesta tribuna com a Pregoner de les Festes de la Misteriosa Llum.

Han passat per aquest Saló, curull d'història, poetes, filòsofs, escriptors,... i per això trobo a faltar, en aquests moments, no ser un brillant home d'aquests per poder-vos descriure i cantar amb el llenguatge més florit, les virtuts i la bellesa d'aquesta ancestral Festa manresana.

Malgrat això, a dintre la meva ànima i amb la meva emoció vull amagar el pes de tan gran responsabilitat. Per estar aquí, avui i en aquest moment, no puc presentar altra credencial que la de tenir i haver demostrat, al llarg de la meva vida, la meva profunda vocació i el meu més fidel testimoni de manresà; cuidant en tot lloc i en tot moment aquesta preciosa i delicada flor anomenada amistat. Flor que els manresans tan esplèndidament sabem cultivar.

És l'amistat de tots el que avui m'ha fet arribar fins aquí, i que aquí, a dins aquesta Sala, hi són presents.

La Política

Quants records em desperta aquest Saló de Sessions!. Records personals i familiars.

Ja el meu avi, a l'any 1923, essent Primer Tinent d'Alcalde, i després d'un llarg període d'alternàncies i de diferents consistoris, acabava la seva vida pública municipal amb motiu de la destitució dels Ajuntaments pel General Primo de Rivera.

A partir de les quatre del matí del dia 2 d'octubre d'aquell 1923 i, seguint la urgència que el cas requeria, es van començar a passar les convocatòries als Regidors per a la Sessió Extraordinària, que estava fixada a les deu del matí. Des de les nou ja hi havia molts curiosos que omplenaven les sales de l'Ajuntament.

Segons continua dient la Crònica d'aquella època, es va obrir la Sessió Extraordinària sota la presidència del Comandant Militar, que tenia assegut, a la seva dreta, a l'Alcalde Suanya, a continuació hi eren els Regidors senyors Roqueta, Puig, Clarí, Guitart, Martí, Pons, Brunet, Vilalta, Prunés, Espinalt, Grané i Pla. Es donà lectura del Reial Decret de data 1 d'octubre que suspenia els Ajuntaments. Immediatament després l'Alcalde i els Regidors es van retirar del Consistori. En acabà aquella sessió va presentar la dimissió del seu càrrec de secretari particular, del fins llavors alcalde, el jove Joan Selves i Carner, seguit d'altres dimissions de funcionaris.

Qui li havia de dir al meu avi que, al cap de cinquanta sis anys després, un seu net cessaria d'Alcalde per donar pas, precisament, als Ajuntaments democràtics en aquell inoblidable 19 d'abril de 1979?

La transició s'havia acabat i la vaig intentar explicar, aquell mateix dia, en un escrit que figura en el "Llibre d'Honor de la Ciutat". Llibre començat el dia 17 de maig de 1946 i que forçosament s'havia de tancar.

Hi escrivia això:

"Des del dia 3 de novembre de 1975 he tingut l'honor de presidir l'Excel·lentíssima Corporació Municipal.

A partir d'aquella data fins avui hem viscut una important etapa de canvi polític. El dia 20 de novembre de 1975 (disset dies després de la meua presa de possessió d'Alcalde de Manresa) moria el primer signant d'a-

quest "Llibre d'Honor" el Generalíssim Franco, Cap de l'Estat Espanyol i conductor durant 40 anys del seu destí. Amb aquesta mort s'obria un llarg i difícil procés d'integració democràtica... reinstauració monàrquica, Corts Constituents, nova Constitució, Corts Legislatives i culminant amb eleccions municipals recent celebrades.

Durant aquest període he intentat ser l'Alcalde de tots els manresans, procurant que la meva gestió estigués sempre presidida amb lleialtat i justícia, facilitant amb tota la meva voluntat de servei aquesta transició.

Agraeixo profundament a tots els que m'han ajudat durant aquest període i molt especialment la lleial i eficaç col.laboració que tan generosament m'han ofert els Senyors Regidors d'aquesta Excel.lentíssima Corporació, als que convido a estampar la seva firma al meu costat en aquesta pàgina que avui es tanca de la nostra història".

Com a última disposició d'Alcalde vaig dir al llavors Secretari General de l'Ajuntament que fes entrega, personalment, d'aquest llibre a l'Arxiver Municipal i Cronista Oficial de la Ciutat.

Quedava tancat un Llibre, una Etapa i un Sistema de Protocol.

La transició política municipal quedà, així, definitivament closa.

Ara, i des d'aquí, vull agrair a totes aquelles persones, que durant la transició van ser els representants dels Partits Polítics a la nostra Ciutat, la seva demostrada bona disposició durant aquell temps. Com també a tots els membres d'aquella nova Corporació la seva elegant actuació posterior al tractar aquella històrica etapa.

La meva gratitud, també, a tots els que durant aquests nou anys transcorreguts han escrit Articles i Llibres parlant de la transició política a Manresa i que han valorat aquella època, donades les particulars característiques que la van configurar.

Així mateix, rendeixo tribut i homenatge als meus avantpassats, familiars o conciutadans, que amb el seu exemple em van inculcar l'esperit de servei i col.laboració a Manresa i a les millors virtuts de la nostra terra.

Són les virtuts, són les arrels que amorosament deixem entreveure, sense cap tipus de vanitat, a qualsevol lloc on ens trobem.

Els manresans

Destacar la veritat d'un poble, del nostre Poble, no suposa rescatar cap tresor perdut. El mineral que qualsevol visitant de Manresa pot extreure està a l'abast de la mà. Les pedreries de la nostra amistat, de la nostra cortesia i saber fer són elements que no pel seu ús continuat estan devaluades.

Els manresans tenim, sens dubte, el seny molt més acusat; serà potser perquè barragem molt bé, en aquest interior de Catalunya, la plàcida brisa del mar que ens arriba per un costat, amb el vent agrest de la muntanya que ve de l'altre.

Aquí sabem pactar amb justícia, sabem escoltar millor, sabem comprendre i respectar.

I per sobre de tot ens sentim dolcement lligats per la tendra heura que envolta aquest vell arbre del que en surt la fusta del nostre bressol.

Manresa, no solament és el cor de Catalunya, sinó que Manresa és tot cor. A Manresa encara es fan algunes transaccions comercials sense contractes ni signatures de cap classe. La paraula donada és d'honor, és de la millor llei.

A Manresa encara tenim empresaris amb il·lusió i treballadors abnegats. Homes i dones que de la seva tasca de cada dia en fan un cant a les més ràncies virtuts del nostre poble.

A Manresa encara tenim una joventut neta, educada i respectuosa. És la frescal brotada del nostre jardí.

No estan devaluats, no, aquests valors que eren primordials dins la nostra vida.

Manresa és rica en entitats i també és rica en directius. Són homes i dones que saben molt bé que la vida és un trànsit, i que la millor forma de viure-la és entregar-la als demés, a una causa, a un ideal, a una entitat i, sobretot, sabent fer agradable la vida als demés, amb tendresa, educació, simpatia. Són persones que, en un moment o altre, se senten cridades a prestar un servei a la Comunitat que els ha vist nèixer, i que saben renunciar, amb el millor esperit, als càrrecs, quan consideren la seva tasca acabada i donen pas, amb il·lusió d'un nou servei, a noves persones i a noves generacions.

Són sempre els homes els motors de les institucions, per això tan important com la Història ho són les Biografies.

La grandesa d'una ciutat no la fa tan sols el nombre dels seus habitants, ni les seves riqueses materials, sinó la forma de ser de la seva gent.

Homes que entenen que hi ha quelcom més important que manà, que és manar-se un mateix, i senten com a fi primordial oferir un servei. Que posen amor en tot el que fan i que no fan res que no estigui inspirat per aquest amor. Uns homes que tenen ben clar que estimar no és obtenir, sinó renunciar i entregar-se.

Homes que realitzen una tasca generosa per a la nostra Ciutat i per a la nostra gent. Per això vull esmentar com exemple la figura de LEONCI SOLER i MARCH, que com a primer acte de la Festa de la Llum d'enguany se li rendirà homenatge, col·locant el seu retrat a la "Galeria de Manresans Il·lustres". Sens dubte, el seu hereu com Arxiver i Cronista de la Ciutat, l'admirat erudit i benvolgut amic Doctor Josep Maria Gasol, ens oferirà una detallada biografia, per això només resalto la seva generositat portada durant tota la seva vida pública.

Aquella generositat que els manresans ofereixen a la nostra Gent Gran, amb valors materials i, sobretot, amb la millor tendresa de sentiments. Que coneixen profundament aquest gran problema de la societat moderna i que s'esforcen per solucionar-lo. Que no ignoren la soletat i la tristesa que envolten els últims anys dels nostres vells i els hi aporten afecte i respecte. Són homes i dones que saben que, en un demà no molt llunyà, seran ells els vells del Poble i que sembrar en aquests moments afecte és recollir sempre gratitud.

No és cert que les paraules se les emporta el vent. Les paraules, el seu ritme, el seu contingut, porten algunes vegades tanta quantitat de sentiment que fan impossible que es puguin perdre a l'aire.

Queden, permaneixen, no pel valor de l'autoritat que les pronuncia, sinó pel motiu o per les persones que les escolten. Dirigir-me, en aquests moments, a vostès no és solament un acte de valentia, sinó que constitueix, al mateix temps, el reconeixement íntim d'un goig profund, el ser jo un manresà més.

No se expressar en tota la seva extensió la qualitat, el sentiment i l'orgull d'haver nascut aquí. Ser d'aquí, sentir com se sent aquí, i, segura-

ment, morir com aquí es mor. Em perdo en l'emoció, no per vanitat d'enraonar de mi mateix, perquè no parlo de mi, parlo de la meva gent, del meu món, de les meves vivències, enraono del més entranyable del meu ésser. Sóc com tots vostès: un manresà.

Es conjuguen amb aquest nèixer i ser d'aquesta terra, esgarrifances de proporcions còsmiques que és l'autèntica mesura de tots nosaltres. Si em situo a qualsevol punt de la nostra Ciutat, qui em pot dir que aquest punt no sigui el centre de l'Univers?. No és una vana pretensió, no és un envaniment localista. Són molt significatius els senyals geogràfics d'un home, la seva vivenda, la casa de la seva infantesa o la de la seva grandesa. La nostra comú geografia ens identifica, ens classifica en un conjunt d'harmonies i desharmonies en les que se situen costums, anhels, dependències, i, fins i tot, l'inevitable sufriment.

Però no solament gaudim d'aquest lloc, no només vivim aquí, sinó que ens compenetrem amb fermesa amb la gent que hi és, amb els seus carrers i amb els seus monuments.

Manresa

Deixeu-me, ara, que n'esmenti uns quants d'importants, que reafirmen la nostra identitat, alhora que vull fer notar que van ser construïts o almenys projectats als voltants de l'any 1345, punt de partida de l'efemèrides que avui commemorem.

Al 1322, els Consellers manresans, segurament els mateixos que van idear el projecte de la Sèquia, contractaven a Berenguer de Montagut per a la construcció d'una església: la Col·legiata Basílica de Santa Maria de la Seu.

Quelcom que ens demostra la visió de futur i l'empenta que tenien aquells homes al voler aixecar un temple d'aquesta magnitud. Aquella valentia que ens ha permès tenir un monument important i representatiu en l'ordre espiritual, que s'ofereix com un veritable símbol per la seva vistositat i vàlua. Avui enriquit amb la il·luminació que l'adorna i que el converteix en una joia de contemplació pels manresans i visitants.

De tota la seva extensa grandiositat només en destacaré el monumen-

tal Retaule del "Sant Esperit", obra de Pere Serra, al 1393, i la façana principal i el Baptisteri, realitzats entre els anys 1915 i 1934, segons projectes d'Alexandre Soler i March, germà del qui avui honorem i que també va deixar fortament marcada la seva empremta a la nostra Ciutat.

Del 1323 projectat també per l'arquitecte Berenguer de Montagut en conservem el Pont Nou, anomenat també Pont del Cementiri.

No obstant, també tenim una obra més antiga per destacar: el Pont Vell, que s'ofereix actualment com un element rellevant del nostre paisatge, després de diverses reconstruccions. El primitiu pont romà, evidentment una construcció monumental, es va fer amb la finalitat pràctica de facilitar el pas d'un camí que seguís el curs del Llobregat i del Cardener, per continuar amunt cap a muntanya.

Com a edificis històrics trobem:

La "Casa de la Ciutat", palau que presideix la Plaça Major. Obra de la primera meitat del segle XVIII, amb un pòrtic de cinc arcs i l'escut amb les armes de la Ciutat a la seva façana. Posseeix aquest esplèndid Saló de Sessions, famós històricament per haver-hi reunit, al 1892, l'Assemblea de la Unió Catalanista, que aprovà les "Bases de Manresa", i que per nosaltres, els manresans, encara té una virtut més apreciada, com és la "Galeria de Manresans Il.lustres", que ens permet demostrar a aquests avantpassats el nostre agraïment i admiració.

Aquí és el sí del Govern de la Ciutat. Aquí es marquen camins i s'estableixen les normes.

L'edifici dels Jutjats, restaurat i adequat fa pocs anys. Palau destinat en un principi com a lloc de reunió del Consell de la Ciutat. En podem admirar l'escut barroc de la seva bella façana, obra del manresà Francesc Grau.

Permeteu-me que esmenti les obres aconseguides fa més poc temps, però que també configuren la Manresa actual.

El Passeig de Pere III, inaugurat l'any 1891 i restaurat l'any passat. És un dels indrets més bonics i animats, lloc de passeig i de trobada, lloc per prendre el sol a l'hivern i l'ombra a l'estiu.

Les nostres Places: La Plana de l'Om, bella i acollidora. D'En Clavé, amb el monument dedicat a la seva memòria. De la Reforma, amb el

monument dedicat als Caiguts. De la Balconada, amb el monumental escut de la nostra Ciutat. De l'Excursionisme, amb el monument dedicat al dibuixant Vilanova. D'En Cots, amb el monument a la Sardana. De Sant Jordi, amb l'escultura del Patró de Catalunya. De l'11 de setembre, en commemoració de la nostra "Diada". Plaça Bages, amb el monument dedicat a la Indústria i al Comerç de la nostra Comarca. Dels Infants, amb el monument dedicat a La Llum. De la Bonavista, amb l'escultura de la "Ben Plantada", precisament monument dedicat als Iniciadors de la Sèquia i que figura a la portada del Programa de les Festes d'enguany.

Els nostres Parcs: de Puigterrà, amb el monument dedicat a Pau Casals. De la Seu, amb el monument dedicat al manresà Doctor Tarrés. Parc de l'Agulla, dotat també de diversos monuments, que s'està convertint en un sector d'esbarjo i punt aglutinador de concentracions populars, culturals i esportives. Precisament va ser el dia 21 de febrer de 1977, que es feia realitat un antic i bell somni.

El Butlletí monogràfic editat pel "Centre Excursionista de la Comarca del Bages", Administradors de la Festa d'aquell any, ressenyaven l'acte amb aquestes paraules:

"Espai per els infants, passeig per els joves, repòs per els grans, simfonia de meravella i esforç d'una Ciutat, joia per a tots, tasca acomplerta, motiu d'orgull. El nostre Parc".

I el Parc de Sant Ignasi.

Precisament trobem en aquest nom de Sant Ignasi una de les personalitats que, malgrat només va passar uns deu mesos a la nostra ciutat, és el motiu de la fama mundial de Manresa. D'ell podríem dir, en el més bon sentit de la paraula, que va "promocionar" el nom de Manresa arreu del món.

Els indrets de la seva estada són: la Creu de la Culla i la del Tort, l'ermita de la Guia, de Sant Pau i de la Salut, la Capella del Rapte,...

De tots els records ignasians sobresurt: La Santa Cova. Edifici barroc que a més d'església és Casa d'Exercicis, d'aquells Exercicis Espirituals que va escriure, precisament, en aquell indret i que ha esdevingut célebre santuari d'oració del món catòlic.

Crec que aquests records ignasians podrien ser els punts importants per a que Manresa esdevingui una ciutat turística.

Hem de pensar que dintre pocs anys, Manresa serà un gran centre de comunicacions, ja que les grans vies que es construeixen ara, com són l'Autopista de Terrassa-Manresa, l'Eix Transversal i l'Eix del Llobregat, juntament amb la gran obra del Túnel del Cadí, que ens obren el camí de l'Europa comunitària, ho faran possible.

La Casa de la Culla, magnífica adquisició que enriqueix el Patrimoni Municipal. Escola permanent de la Natura, del Camp i de la Ramaderia. És un bell símbol dels valors agrícoles de les Masies del Bages.

El Palau d'Exposicions, gran, majestuós, de bella concepció arquitectònica i escaientment situat. Firal permanent per a una ciutat amb demostrada vocació mercadal. Lloc obert a tota classe d'activitats i que referma el paper capdavanter que vol assolir, cada dia més, el nostre Bages a dintre Catalunya.

Importants construccions, també, són l'Estació d'Autobusos i el Mercat de Puigmercadal, entre d'altres, que han vingut a actualitzar, molt felicitament, uns serveis que Manresa necessitava.

També voldria recordar els Centres de Cultura, com són:

El Museu Comarcal de Manresa, amb la secció destacadíssima de Ceràmica medieval i d'Escultura barroca, i les Sales dedicades a Artistes Manresans contemporanis, en el que ocupa un lloc de privilegi en Josep Mestres Cabanes.

L'Arxiu Històric de la Ciutat, que conté una gran documentació municipal i d'història de la Ciutat i de la Comarca, des del segle XII.

El Centre Cívic "Selves i Carner", actual reconstrucció d'una antiga fàbrica i que està destinat a tenir un ús social, d'esbarjo i de cultura.

I per acabar, no podem deixar de parlar de la Molt Il.lustre Junta de la Sèquia i de les Aigües de Manresa, Administradors de la Festa d'enguany.

Juntes formades per uns homes que mai han deixat d'ocupar-se de la nostra Sèquia. Han sabut valorar l'interés de l'aigua pel consum domèstic, industrial i agrícola i han realitzat les diverses obres de manteniment i d'ampliació necessàries per distribuir-la a tota la ciutat i a diferents pobles del nostre Bages. Amb la construcció de la Planta Depuradora d'aigües residuals han demostrat la seva visió de cara al futur, ja

Donat que la ciutat en el 1337 experimentava una forta misèria per manca d'aigua, es feu una solemne peregrinació de manresans a Montserrat, el dia 25 de març, per implorar la pluja tan necessitada i desitjada.

Per això, els honorables Consellers iniciaren el projecte de construir una gran canal o sèquia que portés a Manresa les aigües del Llobregat, des del veí poble de Balsareny.

Enviaren Síndics a demanar el permís al rei Pere III, suplicant que es dignés donar llicència, a la Ciutat, per construir una sèquia per conduir les aigües del riu Llobregat i poder regar amb elles les terres del terme. Donada la despesa que suposava i que la ciutat no podia fer, demanaven, a més, al Rei la seva protecció i ajuda.

Atenent el rei Pere III les justes raons exposades i considerant l'increment que prendria la ciutat amb aquesta sumptuosa obra, la qual redundaria al mateix temps en profit per a la monarquia, expedí un Privilegi concedint la facultat de construir la sèquia.

Després de varies interrupcions en la construcció, essent el seu arquitecte Guillem Catà, de Barcelona, i els Iniciadors els honorables Consellers Jaume d'Arters, Beltran de Castellbell, Bernat de Sallent, Pere Vilella, Jaume Amergós i Ramon d'Iglesias, s'acabà la Sèquia a l'any 1377.

Manresa ha d'estar agraïda a tots aquests homes per haver-li donat la font de la seva riquesa i prosperitat.

La història i la tradició diuen que al començar-se els treballs en el terme de Sallent, el Bisbe de Vic, l'Il·lustríssim senyor Galceran Sacosta, per creure atropellats els seus drets jurisdiccionals va processar als Consellers i a varis particulars de Manresa, que al resistir-se a les previsions del Bisbe foren excomunicats i posada la ciutat en entredit.

El dia 21 de febrer de 1345 un globus de llum resplendent que ofuscava la del sol, venint de Montserrat, es dirigí a l'església de Nostra Senyora del Carme, on entrà, fixant-se a l'absis i repartint-se, després, en altres dos globus d'igual resplendor, els quals es posaren, respectivament, a la Capella de la Santíssima Trinitat i a la de Sant Salvador, fins que passada una estona tornaren a reunir-se i tot seguit surtí aquella misteriosa llum, prenent la mateixa direcció d'allà on havia vingut.

Al saber el Senyor Bisbe el prodigi de la Llum, mogut per la compassió envers els manresans, va aixecar verbalment l'entredit, però no va poder fer-ho en acte públic perquè moria el dia 3 d'abril. El seu successor, l'Il·lustríssim senyor Miquel Risomà, com a primer acte al prendre possessió va firmar una amigable concòrdia el dia 19 de novembre, que fou aprovada posteriorment pel rei Pere III i pel Papa Climent VI.

Comiat

El text dels "Goigs de la Misteriosa Llum", que sentirem a cantar al finalitzar aquest acte, per la prestigiosa "Capella de Música de la Seu", ens explica el fet amb nous detalls, que segurament va afegir la tradició popular.

Aquests fets, molt probablement, tenen part d'història real i part d'història misteriosa. Crec tant en una com en l'altre, perquè sempre he pensat que la fe és un sentiment necessari i conciliador.

En moments de crisi i desànim convé agafar-se a una branca tendre del bosc dels nostres records, i, llavors, comprovem amb joia que les seves fulles verdes ens donen esperança i nova il·lusió.

Així, el centenari rellotge de sol que hi ha a l'era de la meva casa pairal, amb la seva inscripció: "Jo sense sol i tu sense fe no valem res", m'ha recordat moltes vegades el bon camí i aquella fe que jo desitjo fervorosament pels meus descendents i que crec necessari i lloable per a tothom.

Fe en els avantpassats. Fe en la nostra feina de cada dia. Fe en els homes. Fe en el demà.

Així, quan surtirem als afores, en aquests dies d'hivern, mirant el paisatge desolat del nostre Bages direm, com va fer el poeta:

*Aquests camps sense cap planta,
aquests ceps que semblen morts,
serà blat per primavera,
serà vi a la tardor.*

i així, tots els anys, el dia 21 de febrer, quan Manresa es transformi en aquest dia gran i màgic, ple de llum, d'aigua i de color, et rendirem culte. I tu, Ciutat de Manresa, seguiràs sent la protagonista de la nostra Festa de la Misteriosa Llum, com ets la protagonista de les nostres vides.

Gràcies a tots per haver-me escoltat.

Ramon Roqueta i Roqueta

Febrer de 1988

Administradors:

Molt Il·lustre Junta de
la Sèquia de Manresa

Aigües de
Manresa S.A.

Amb el patrocini de l'Excm. Ajuntament de Manresa

REIAL CONFRARIA DE LA SANTÍSSIMA TRINITAT

SUPERIOR NAT

Rev. Jaume Brià i Rodellas
rector de la Parròquia de la Mare de Déu del Carme

JUNTA PERMANENT

Director:
Rev. Josep Leyes i Noguera
Secretaria:
Mª Antònia Besora, Vda. Balaguer
Comptador:
Ferran Ferrer i Roca

CAIXA DE MANRESA
